

Warszawa, 24/04/2008r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-586623-VII-715/08/PTa

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00

Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan
Grzegorz Schetyna
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji
Warszawa

Szanowny Panie Premierze

Działając na podstawie art. 16 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001r., Nr 14, poz. 147, z późn. zm.) pragnę wyrazić ocenę Rzecznika odnoszącą się do poszczególnych rozwiązań prawnych, dotyczących zapewnienia posiłków zatrzymanym, zawartych w Regulaminie pobytu osób umieszczonych w pomieszczeniach jednostek organizacyjnych Policji przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 marca 2003r. w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia w jednostkach organizacyjnych Policji przeznaczone dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, oraz regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach (Dz. U. z 2003r., Nr 61, poz. 547, z późn. zm.).

Paragraf 8 ust. 1 pkt 2d wymienionego Regulaminu stanowi, iż: „posiłki wydaje się po upływie minimum 6 godzin od chwili zatrzymania w następujących godzinach:

- śniadanie 7⁰⁰-8⁰⁰,
- obiad 12⁰⁰-14⁰⁰,
- kolacja 18⁰⁰-19⁰⁰.

Niezależnie od tego, co prawodawca chciał osiągnąć kierując się zasadami wykładni językowej, wynika z powyższego przepisu, że posiłki wydaje się w określonych, w/w, godzinach, nie wcześniej jednak, niż po upływie co najmniej 6 godzin od chwili zatrzymania. Tym samym osoba, której zatrzymanie nastąpi po godz. 8 rano ma prawo do otrzymania jedynie kolacji. Doświadczenie życiowe pokazuje, że znaczna grupa osób o tej

porze jest jeszcze przed przyjęciem jakiegokolwiek posiłku. W przypadku zatrzymania pozostają one bez posiłku będąc jednocześnie zobowiązane do uczestniczenia w tym czasie w czynnościach procesowych.

Sytuacja taka miała miejsce w sprawie badanej przez Rzecznika Praw Obywatelskich. Funkcjonariusze Policji zapewnili pierwszy posiłek skarżącemu dopiero po około 10 godzinach od momentu zatrzymania. Ponadto, jego umieszczenie w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych poprzedzone zostało trwającą blisko 2 godziny czynnością dowodową polegającą na przeszukaniu pomieszczeń. Sprawa została zbadana przez organy kontrolne Policji, które potwierdziły stan faktyczny wskazany w skardze. Ze stanowiska Zastępcy Dyrektora Biura Kontroli KGP wynika, iż obowiązujące przepisy nie dały Komendzie podstawy do wszczęcia chociażby postępowania wyjaśniającego w tej sprawie.

Wątpliwości Rzecznika budzi również rozwiązanie przyjęte w § 8 ust. 1 pkt 2e przedmiotowego Regulaminu, w myśl którego „nie otrzymuje posiłku osoba zatrzymana w stanie nietrzeźwości, której pobyt w pomieszczeniu nie przekracza 12 godzin”.

Zastosowanie tego przepisu również było przedmiotem wniosku do Rzecznika Praw Obywatelskich, który jest obecnie badany. Z treści skargi wynika, iż wobec zatrzymanego o godz. 23.45 do kontroli drogowej kierowcy z zawartością alkoholu w wydychanym powietrzu 0,29 mg/l został zastosowany przedmiotowy środek przymusu. Nie zapewniono mu posiłku, pomimo że następnego dnia, po południu, odbyła się rozprawa, w której występował on w charakterze oskarżonego i musiał być na nią przetransportowany do Sądu, zgodnie z przepisami stosowanymi w sprawach rozpoznawanych w trybie przyspieszonym.

Zdaniem Rzecznika Praw Obywatelskich wskazane wyżej przepisy prowadzą w praktyce do naruszenia konstytucyjnie zagwarantowanego każdej osobie pozbawionej wolności prawa do bycia traktowanym w sposób humanitarny i jako takie wymagają modyfikacji. Winny one być mniej rygorystyczne, a ponadto uwzględniać fakty procesowe poprzedzające często zatrzymanie, jeżeli są nimi czynności rozciągające się w czasie, w których udział domniemanego sprawcy czynu wynika z ich istoty lub jest jego prawem.

Uprzejmie proszę Pana Premiera o zajęcie stanowiska w tej sprawie.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich